

Voorzitter Renckens gepromoveerd

Op 12 oktober verdedigde VtdK-voorzitter Renckens met succes zijn proefschrift *Dwaalwegen in de geneeskunde. Over alternatieve geneeswijzen, modeziekten en kwakzalverij*.

De Lutherse Kerk op het Spui was tjokvol belangstellenden. Tegenover een oppositie met klinkende namen in haar gelederen wist Renckens zich met grote ernst en af en toe een kwinkslag goed staande te houden. Prof. P. Borst opende de oppositie en vroeg zich af of Renckens' afwijzing van serieus wetenschappelijk onderzoek van alternatieve geneeswijzen wel altijd juist was. Inzake de homeopathie, acupunctuur e.d. was hij het daar zeker mee eens, maar er komen toch af en toe nieuw therapieën op de markt: zou het toch niet nuttig zijn als daar serieus naar gekeken zou worden? Prof. J. van Heerden sprak zijn verbazing uit de bereidheid van huisartsen om alternatieve geneeswijzen toe te passen als daartoe een economische noodzaak bestond en hij miste in de dissertatie echt effectiviteitsonderzoek van alternatieve geneeswijzen. Was er nu echt geen een die wel - als is het maar een beetje - werkt? Mevrouw dr. Borst-Eilers deelde Renckens' mening dat al die alternatieve geneeswijzen niet werkzaam zijn, althans niet uitgaand boven een placebo-effect. Met dat placebo-effect verklaarde zij dat veel patiënten zich toch beter voelen na een bezoek aan een alternatieve genezer. Men krijgt daar de aandacht die men wil. Zij vond meer onderzoek naar het placebo-effect belangrijk. Prof. F. van der Veen complimenteerde de promovendus met de omvang van het proefschrift: het was het eerste dat hij recht op zijn handpalm kon zetten zonder

dat het omviel. Hij had een vraag over een beproefde effectieve behandeling uit de voortplantingsgeneeskunde (laparoscopische punctocagulatie van de eierstokken bij het PCO-syndroom), waarvan het werkingsmechanisme volstrekt onduidelijk is. Was dat nou ook kwakzalverij? Prof. J. Hoogstraten kwam met vrij scherpe kritiek: hij miste in de dissertatie empirisch onderzoek naar de werkzaamheid van alternatieve geneeswijzen en had het gevoel dat de uitkomst van Renckens' analyses al van tevoren vast stond, waardoor het onderzoek de gebruikelijke spanning ontbeerde. Zelf had hij gunstige ervaringen met een chiropractor, waarheen hij door zijn huisarts was verwezen. Prof. E. Schadé ging in op het hoofdstuk over de modeziekten en vroeg zich af waarom de ADHD en het *irritable bowel syndrome* niet als actuele modeziekten waren opgenomen. Zij zijn toch ook 'substraatloos'? Renckens slaagde erin om in de beperkte tijd op de meeste vragen een bevredigend antwoord te geven, want nadat de commissie zich enige tijd voor beraad had teruggetrokken, sprak de waarnemend rector prof. Bouman de verlossende woorden. Daarna werd hem door promotor prof. O. P. Bleker het diploma overhandigd, waarna de andere promotor prof. F.S.A.M. van Dam de laudatie uitsprak. Het feest kon beginnen. ●